

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:7

2013-01-24

M2013/233/Ma

Miljödepartementet

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Uppdrag att utarbeta vägledning om hur buller från miljöfarlig verksamhet kan hanteras vid prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Naturvårdsverket att utarbeta en vägledning om hur buller från miljöfarlig verksamhet som t.ex. hamnar och industrier kan hanteras vid prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Uppdraget ska samordnas med Boverkets uppdrag att utarbeta en vägledning för planering och byggande av bostäder enligt plan- och bygglagen (2010:900) inom områden som är utsatta för buller från hamnar, industrier m.m. Genomförandet av uppdraget ska ske efter samråd med Boverket, Socialstyrelsen, Trafikverket, Transportstyrelsen och Sjöfartsverket. Naturvårdsverket ska också föra en dialog med regeringens utredare för samordning av planläggning och lovgivning enligt plan- och bygglagen med prövning och tillsyn enligt miljöbalken i fråga om buller och relevanta bransch- och intresseorganisationer. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 31 augusti 2013.

Bakgrund

I regeringens proposition Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem (prop. 2012/13:25) konstaterade regeringen bl.a. att den nu rådande situationen, med viss oklarhet vad gäller tillämpning av riktvärden för buller, kan försvåra en god samordning av infrastruktur- och bostadsförsörjningsåtgärder. För att det ska bli lättare att bygga bostäder i bullerutsatta lägen ansåg regeringen att en utredning bör tillsättas som får i uppdrag att bl.a. lämna förslag på nya eller ändrade bestämmelser i syfte att öka samordningen av planläggning och lovgivning enligt plan- och bygglagen med prövning och tillsyn enligt miljöbalken i fråga om buller.

En annan bulleranknuten fråga som behandlades i propositionen var behovet av vägledning om buller från miljöfarliga verksamheter som t.ex. hamnar och industrier vid tillämpning av både plan- och bygglagen och miljöbalken. Regeringen avsåg därför att ge uppdrag till Naturvårdsverket och Boverket, att inom sina respektive ansvarsområden, utarbeta vägledning om buller från miljöfarlig verksamhet som t.ex. hamnar och industrier.

Miljö kvalitetsmål

I propositionen Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155, bet. 2009/10:MJU25, rskr. 2009/10:377) har en ny målstruktur för miljöarbetet beslutats av riksdagen. Generationsmålet lägger grunden för miljöpolitiken som bedrivs och visar inriktningen av den samhällsomställning som krävs för att miljö kvalitetsmålen ska nås. Miljö kvalitetsmålen med preciseringar anger det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Enligt det av riksdagen fastställda miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* ska städer, tätorter och annan bebyggd miljö i ett generationsperspektiv utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Detta framgår av regeringens proposition Svenska miljömål – miljöpolitik för ett hållbart Sverige (prop. 1997/98:145, bet. 1998/99MJU:6, rskr. 1998/99:183).

Regeringen beslutade 26 april 2012 om bl.a. en precisering till miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* som innebär att människor inte ska utsättas för skadliga luftföroreningar, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker (dnr M2012/1171/Ma).

Miljö kvalitetsmålen ska vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken och plan- och bygglagen.

Transportpolitiska mål

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Till det övergripande målet finns ett funktions- och ett hänsynsmål där hänsynsmålet bl.a. anger att transportpolitiken ska bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås och till ökad hälsa (prop. 2008/09:93, bet. 2008/09:TU14, rskr. 2008/09:257 samt prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:TU1, rskr. 2012/13:118).

Naturvårdsverkets allmänna råd avseende externt industribuller m.m.

Naturvårdsverket gav 1978 ut riktlinjer för externt industribuller som sedan reviderats utan ändring 1984, Naturvårdsverkets allmänna råd för

externt industribuller, AR 78:5. Dessa allmänna råd anger olika riktvärden för nyetablering av industri respektive för befintlig industri. Råden togs fram med utgångspunkt i miljöskyddslagens tillåtlighetsregler. Syftet med vägledningen var bl.a. att underlätta arbetet med att ta fram ett tillfredsställande bedömningsunderlag för dem som sökte tillstånd eller gjorde anmälan enligt miljöskyddslagen. I dag ger Naturvårdsverket tillsynsvägledning utifrån miljöbalken och har därför ansett att det är nödvändigt med en anpassning och uppdatering av vägledningen så att den är relevant vid tillämpningen av nu gällande lagstiftning. Förslag till reviderade allmänna råd har remitterats 2005 och 2009. Vid dessa tillfällen framfördes omfattande synpunkter på förslagen, bl.a. kritik mot att de angivna riktvärdena tillämpas allt för kategoriskt. Underlaget har därefter kompletterats, bl.a. med en uppdaterad kunskapssammanställning avseende hälsoeffekter av buller från industri och en konsekvensanalys, men är ännu inte färdigställt.

Socialstyrelsens allmänna råd avseende externt industribuller m.m.

Socialstyrelsen har gett ut en vägledning om buller inomhus med stöd av miljöbalken, Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2005:6) om buller inomhus. I dessa allmänna råd ges rekommendationer till stöd för tillämpningen av 9 kap. 3 § miljöbalken. I råden anges riktvärden för ekvivalent och maximal ljudnivå samt lågfrekvent ljud inomhus.

Uppdraget

Naturvårdsverket ska utarbeta en vägledning för hur buller från miljöfarlig verksamhet som t.ex. hamnar och industrier kan hanteras och bedömas vid prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Regeringen konstaterar att dagens vägledning från Naturvårdsverket avseende externt industribuller inte är anpassad till gällande regelverk. Regeringen anser därför att det är angeläget med en vägledning som är anpassad till dagens regelverk, bygger på rådande kunskap om hälsoeffekter av buller och den praxis som har utvecklats. Naturvårdsverket ska i det sammanhanget även beakta de verksamheter som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG av den 25 juni 2002 om bedömning och hantering av omgivningsbuller som genomförs i svensk rätt genom förordningen (2004:675) om omgivningsbuller. Syftet med en vägledning är att bidra till ökad förutsägbarhet och tydlighet vid tillämpningen av miljöbalken samt underlätta för såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter. Vägledningen ska tas fram efter samråd med berörda myndigheter och i dialog med näringsliv, relevanta bransch- och intresseorganisationer, relevanta ideella organisationer samt regeringens utredare för samordning av planläggning och lovgivning enligt plan- och bygglagen med prövning och tillsyn enligt miljöbalken i fråga om buller.

Det är angeläget att en vägledning enligt miljöbalken inte i onödan försvårar länsstyrelser och kommuners hantering enligt plan- och bygglagen. Det är en rad olika frågeställningar och intresseavvägningar som blir aktuella när en kommun planerar nya bostäder i eller i närheten av bullerstörande verksamhet som t.ex. hamnar och industrier samtidigt som kraven på en godtagbar ljudmiljö ska uppfyllas. Av vikt är också att vägledningen inte bidrar till en tillämpning av regelverket som försvårar möjligheterna att nå bl.a. miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*.

Inom ramen för uppdraget ligger även att belysa erfarenheter och exempel på hur riktvärden har tillämpats i olika situationer. Internationella erfarenheter och utvecklingen inom den Europeiska unionen i dessa frågor bör också redovisas och beaktas.

På regeringens vägnar

Lena Ek

Marie Becker

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Socialdepartementet/PBB och FS
Finansdepartementet/Ba
Näringsdepartementet/TE
Boverket
Socialstyrelsen
Trafikverket
Transportstyrelsen
Sjöfartsverket